



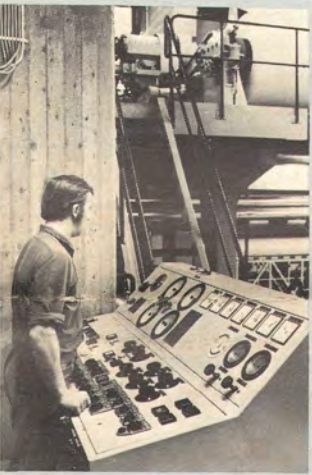
UutisKymi

Kymi Kymmene Oy:n julkaisu n:o 15 41. vuosikerta

23.11.1981

Muoveista pulma paperin tekijöille

Muoviköyden pätkä saattaa paperin valmistusprosessiin jouduttuaan aiheuttaa satojen tuhansien markkojen vahingot. Muoviongelmasta keskiaukeamalla.



Satoja ammattinimikkeitä

Puolisen tuhatta eri ammattinimikettä löytyy Kymi-yhtiön eri tehdaspaikkakuntien henkilöstöosastojen listoilta. Ammattinimikkeistä asiaa sivulla 3.

Tekniset haluavat kehittää ideointia

Tulevaisuuden haasteisiin voidaan Kuusankosken Teknisten mielestä paremmin vastata mm. kehittämällä edelleen aloitetoimintaa ja tuke- malla ideointia. Teknisten kirjoitus sivulla 2.

Papembal Kymille

Kaakkois-Ranskan alueella Lyon'sta käsin toimiva paperialan tukkuliike Papembal S.A. siirtyy Kymi-yhtiön Ranskassa toimivan myyntiyhtiön Kymmene-Star S.A.R.L.:n tytäryhtiöksi. Asiaa koskeva sopimus on tarkoitus allekirjoittaa lähiaikoina, sanoo markkinointijohtaja Peter Stackelberg Kymi Kymmene Paperista.

Ranskan kauppa- ja teollisuusministeriö on jo myöntänyt luvan yritysostoon, Suomessa vastaava lupa on saatu Suomen Pankilta. Kauppa rahoitetaan ranskalaisella pääomalla.

Tukkuliikkeen ostamisella pyritään tukemaan suo-

malaisen paperin markkinointia Kaakkois-Ranskassa. Jakelu yrityksen ostaminen on Stackelbergin mukaan verraten joustava ja edullinen tapa päästä kyseisille markkinoille.

Myyntiohjelmaan kuuluvat lähinnä Kymi-ryhmän tehtaissa valmistettavat hienopaperit ja kartongit. Valikoimaa täydennettäneen eräillä ulkopuolisilla toimeksiannoilla.

Tukkuliikkeen vuosimyyn- ti on noin 18 milj. frangia ja yhtiön palveluksessa on Kymmene-Star S.A.R.L.:n nimeämän vetäjän lisäksi 14 henkilöä. □

Hajun poistaminen vaikeata

Sellutehtaiden aiheuttamien epämiellyttävien hajujen täydellinen poissuodattaminen on käytännössä tämän hetken teknologialla mahdotonta. Kalliitkaan investoinnit eivät kovin paljon hajua vähennä.

"Jos Kuusankoskella haluttaisiin merkittävästi vähentää sellutehtaan aiheuttamaa hajua, niin se vaatisi varovaisen arvion mukaan noin 20 miljoonan markan investoinnit", toteaa yhtiön ympäristönsuojeluasioista vastaava, apulaisjohtaja Erkki Laasonen.

Hajun aiheuttaa Kuusankoskella sellutehtaalta ilmaan pääsevä rikkivety ja merkaptani. Kummankin aineen päästöt ovat hyvin vähäiset, mutta ihmisnenä

haistaa rikkivedyn pieninäkin pitoisuuksina. Hajuaistin herkkyys rikkivedyn suhteen saattaa johtua siitä, että esimerkiksi kananmunan tai lihan pilaantuessa niihin kehittyy rikkivetyä. Ihmisen tarkka hajuaisti rikkivedyn suhteen on siten tarpeen esittämään pilaantuneen ruuan syömisen.

"Sellutehtaiden aiheuttaman hajun ainoaksi haitaksi tehtaan ympäristössä on todettu sen epämiellyttävyyden, sillä mitään terveydellisiä riskejä sen ei ole todettu aiheuttavan. Työntekijöissä ei ole todettu hajun aiheuttamia ammattitautteja, vaikka työpaikoilla hajun voimakkuus on paljon suurempi kuin ulkoilmassa", sanoo Laasonen. □

Aja varoen!



Kuusankosken tehtaiden työsuojeluasiain keskustoimikunta haluaa alkutalven vaikeiden kelien tultua kiinnittää entistä enemmän

henkilökunnan huomiota työmatkaliikenteen turvallisuuteen.

Neuvottelukunnan mukaan työmatkatapaturmat



Uusi laitteisto on aikaisempaa pienempi, joten se voidaan sijoittaa entiseen atk-konehuoneeseen. Oikealla uusi IBM 4341 -keskusyksikkö, edessä kirjoitin ja taaempänä vas.lla levy-yksiköt. Tietokonetta ohjataan päätteillä, joiden ääressä (vas.) ajonsuunnittelija Hannu Talastie ja operaattori Matti Hämäläinen.

Tietojen käsittely tehostuu Kuusankoskella

Uusi keskustietokone pian käyttökunnossa

Kymi-yhtiön atk-keskuksesta Kuusankoskella valmistellaan parhaillaan uuden keskustietokoneen IBM 4341:n käyttöönottoa. Lo-

kakuussa paikalleen asennettuun tietokoneeseen rakennetaan parhaillaan käyttöjärjestelmää. Käyttökuntoon uusi laitteisto laske-

taan saatavan joulukuun alkuun mennessä.

IBM 4341 -laitteisto on tietokonealan uusinta teknologiaa, sen teho on viisinkertainen aikaisempaan keskustietokoneeseen verrattuna. Keskusyksikön lisäksi otetaan käyttöön myös uudet ohjauspäätteet, levy- ja nauhayksiköt ja kirjoitin. Laitteiston uudistamisen toisessa vaiheessa hankitaan siihen lisää muistikapasiteettia ja toinen kirjoitin.

Kotimaisten polttoaineiden osuus noussut

Kotimaisten polttoaineiden osuus kaikista Kymi-yhtiön Kuusankosken tehtailla käytettävistä polttoaineista on kuluvana vuonna noussut viimevuotiseen vastaavaan aikaan verrattuna.

Tammi-lokakuun aikana oli kotimaisten polttoaineiden osuus noin 63 prosenttia, kun vuonna 1980 vastaava osuus oli 56 prosenttia. Kaikkiaan käytettiin tehtailla polttoainetta tammi-lokakuussa noin 230 300 öljytonnia vastaava määrä.

Sähkön kulutuksen kotimaisuusaste sen sijaan oli tammi-lokakuussa 55 prosenttia. Vuotta aikaisemmin vastaavana ajankohtana kotimaisuusaste oli suurempi eli 58 prosenttia. Kotimaisuusasteen väheneminen sähkön kulutuksessa johtuu siitä, että ydinvoiman osuus on kasvanut enemmän kuin vesivoiman osuus. Näin on tapahtunut siitä huolimatta, että vesivoimaa on tänä vuonna saatu runsaasti.

Koko energian tarpeesta tuli kotimaisten lähteiden osuudeksi tammi-lokakuussa tänä vuonna 59 prosenttia. Vuotta aiemmin osuus oli 57 prosenttia.

Vapaakauppa vaikeuksissa

ETYK-konferenssissa Helsingissä herätelty poliittisen liennytyksen henki on jo jonkin aikaa palanut säästöliekillä. Vaarat ovat uhkaamassa myös vapaakauppa-ideologiaa. Pitkään puhaltanut vapaakaupan tuuli alkaa yhä enemmän olla käytännössä huuli.

Hidas taloudellinen kasvu ja sen seurauksena laaja työttömyys ovat valitettavasti jo ajaneet monet valtiot protektionistisiin hätäratkaisuihin. Käytännössä valitettavasti, koska työttömyys ei poistu rajoituksilla. Päinvastoin, edessä on vain pahempi umpikuja. Mitä pienempi on kaupankäynti, sitä pienempi on tuotanto ja sitä suurempi työttömyys.

Mitä suomalaisetkaan tekisivät sillä 80 %:lla metsäteollisuuden tuotannosta, joka nyt menee vientiin. Sellu voi tuoksua pahalle, mutta varmasti maistuu vielä pahemmalle. Saarijärven Paavo kokeili ennen vanhaan pistämällä leipään puolet peittäjästä. Nuo ajat ovat opettaneet meidät vapaakaupan lipunkantajiksi.

Kuvavana vuonna maailmankaupan ennustetaan edellisestä vuodesta laskevan. Vaikka eri maiden ulkomaankaupan suojelujärjestelmää ei ehkä yksin

voi syyttää tästä heikosta tuloksesta, on sillä kuitenkin ollut tähän oma vaikutuksensa. Lisäämällä rajoituksia hallitukset ovat heikentäneet maailmankaupan ja vapaakauppasääntösten kehittymistä. Lisääntynyt protektionismi on ollut maailmankaupan lisälannistaja – ei suinkaan työllisyyden parantaja.

Kymiläisillä on mm. kuluvalta vuodelta aivan omakohtaiset kokemukset tästä protektionismin uus-aallosta. Ranskan paperiteollisuushan sai läpi vaatimuksensa, jonka mukaan kiintiöiden täytettyä suomalaiselta hienopaperilta ryhdyttiin kantamaan lisätullia EEC-alueella. Euroopan talousyhteisön päätöksen mukaan tulli nousi 4 %:sta 11,2 %:iin, mikä tietää paperiteollisuudellemme runsaan 10 milj. markan lisälaskua tänä vuonna.

Laihan lohdun Kymiyhtiölle tuskin tuo, että muutama muikin suomalainen metsäteollisuusyritys on tuon kokonaislaskun osajakaja. Varmaa kuitenkin on, että Kymiyhtiön työllisyys ei tästä tempusta parantunut.

Ei kait myöskään ole enempää vapaakaupan kuin kymiläisen paperityöntekijänkään vika, että

talousyhteisön alueella eräät tehtaot ovat vaikeuksissa. Viimeisten puoleltoista vuoden aikana on mainitulla alueella toimineista, pyöreästi tuhannesta puunjalostustehtaasta sulkenut ovensa puolisoistatasataa ja edelleen käynnissä olevista pyörii melkoinen osa tappiollisina. Ranskan ohella ahtaimmilla lienee Englannin paperiteollisuus.

Tuotantoa ja työllisyyttä ei voi keinotekoisesti pitää pystyssä, ei valtion tuella eikä asettamalla tuonnille esteitä. Ainut tie on keskittyä kilvan kestävien tuotteiden tuotantoon. Syy eri maiden nykyisiin vaikeuksiin ei ole vapaakaupan laajenemisessa, jota meilläkin eräät tahot ovat vastustaneet, vaan sopeutumattomuudessa kansainvälisen kilpailun asettamiin vaikeuksiin.

Suomelle sopeutuminen avoimeen kansantalouteen ja vapaakauppaan ei ole vain haaste, vaan hyvinvoinnin lisääntymisen välttämättömyys.

Posuu

Käyttökelpoisuusarviointi tärkeä osa aloitteen käsittelyä

Aloitetoimikunta ja linjaorganisaatio tekevät aloitetoiminnassa kaksi erillistä päätöstä. Linja päättää otaanko aloite käyttöön ja laskee myös saatavan hyödyn. Aloitetoimikunta taas ratkaisee, onko aloite sääntöjen mukaan hyväksyttävissä.

"Käyttökelpoisuuslausunnon ja nettohyödyn perusteella aloitetoimikunta sitten määrittelee maksettavan

palkkion." Näin selvittää aloitetoiminnan perusteita aloitetoiminnan hoitaja Kuusankosken tehtailla, dipl. ins. **Matti Sampolahti**. Em. seikoista on ilmennyt epätoisuutta aloitteita koskevia päätöksiä tehtäessä.

Sampolahti muistuttaa, että aloitetoiminnan sääntöjen 4. ja 12. kohta sisältävät tarkemman määrittelyn edelläolevista seikoista.

Sampolahti sanoo käyt-

tökelpoisuuslausunnon olevan hyvin oleellinen osa aloitteen käsittelyä. Siksi se olisi laadittava huolella.

"Aloitetoimikuntien puheenjohtajat ovatkin ottaneet kiitettävän kannan käyttökelpoisuuslausunnon saamiseen. On ymmärrettävää, että puheenjohtaja haluaa valita parhaiten asian tuntevan henkilön tutkimaan aloitteen käyttökelpoisuuden ja ehdottamaan tai tekemään päätöksen aloitteen käyttöönotosta, koska hänen organisaatiolinjansa on vastuussa käyttöönottoa koskevasta päätöksestä."

Tämän vuoksi aloitetoimikunnan puheenjohtaja yleensä haluaa lausunnon nähtäväkseen, jotta voisi todeta ovatko päätös ja perustelut taloudellisesti ja muutenkin oikeat. Tämä myös nopeuttaa käsittelyä ja vakiinnuttaa aloitetoiminnan jokapäiväiseksi normaalin toiminnan osaksi.

Sampolahti pitää hyvänä asiana myös sitä, että eräissä toimikunnassa on korostettu käyttökelpoisuuslausunnon antajan velvollisuutta keskustella ko. ehdotuksen vaikutuspiirissä olevien henkilöiden kanssa. Kun näin saadut näkökohdat tuodaan lausunnon esiin, selkeyttää se osaltaan aloittelemapiiriä yleensä ja synnyttää luottamusta lausuntoa ja myös koko aloitetoimintaa kohtaan. □



Matti Sampolahti

Kuusankosken Tekniset

Henkinen pääoma tehokkaampaan käyttöön

Pystyäkseen vastaamaan kilpailukyvästään nyt ja tulevaisuudessa yrityksen tulee valmistaa tuotteita, joilla on kysyntää ja jotka on valmistettu niin, että ne ovat laadullisesti ja hinnallisesti kilpailukykyisiä.

Olemmeko me kaikki, jotka muodostamme yhtiön, valmiita vastaamaan tähän haasteeseen?

Näin ei todennäköisesti kaikilta osin asianlaita ole. Miksi ei?

Aloitetoiminnan kehittäminen Kymiyhtiössä on oikean suuntainen toimenpide, mutta ihmisiä pitäisi myös valmentaa tekemään aloitteita. Tällaisen valmennuksen puute on yksi aloitetoiminnan pahimpia esteitä. Emme hallitse tietä ideasta innovaatioon.

Kuusankosken Tekniset

ry. järjesti jäsenkuntansa kouluttamiseksi vuosi sitten seminaarin, jossa idean kehittelyä hyödynnettäväksi tuotteeksi tarkasteltiin monelta taholta. Seminaarin tarkoituksena oli myös herättää jäsenistön ja heidän esimiestensä kesken tarve keskustella asiasta sekä saada tekniset kehittämään itseään kyseisellä alueella.

Ideasta innovaatioon -aihe osoittautuikin hyvin ajankohtaiseksi.

Seminaarin järjestelytoimikunta päätti suorittaa tilaisuuden jälkiseurantaa tiedustelemalla osanottajilta mielipiteitä seminaarista ja onko sen antia pystytty hyödyntämään.

93 prosenttia vastanneista katsoi aiheesta puhumisen ajankohdan sopivaksi tai liian myöhäiseksi. He olivat myös valmiit suosittelemaan samantyyppistä koulutusta yhtiön muullekin henkilöstölle, koska kaikissa henkilöstöryhmissä pitäisi saada koko henkinen kapasiteetti hyödyntämään tuotantoa.

Merkittävä tulos kyselyssä oli se, että 89 prosenttia

vastaajista katsoi seminaarin edistäneen aloitetoiminnan kehittymistä yhtiössä. Toisin sanoen teknisten mielestä seminaari oli merkittävä vaikuttaja uudistettaessa ja saatettaessa aloitetoimintaa ajan tasalle Kymiyhtiön Kuusankosken tehtailla.

Aloitetoiminnan uudistamisen tuloksena saikin hämähäkinverkkoja ympärilleen kutonut järjestelmä kokonaan uudet edellytykset.

Valitettavasti ilmapiiri ei kaikilla tehdasosastoilla vielä ole kypsä aloitetoiminnalle. Kuitenkin luovuus on ihmisellä myötäsytynen ominaisuus; valitettavasti luovuus on toisaalta työelämässä liian helposti tyrmättävissä. Kuitenkin monet asiat saattaisivat tulla paremmin tehdyiksi, jos luovuudelle annettaisiin sille kuuluva arvo.

Kyselyn vastauksissa ilmeni myös, että kaksi kolmasosaa vastanneista oli pystynyt omakohtaisesti jollakin tavoin hyödyntämään seminaarin antia.

Omalta osaltaan vastaajat

eli tekniset olivat valmiit jatkamaan samantyyppistä koulutustoimintaa. He eivät näe ristiriitaa siinä, että ammattiyhdistys järjestää sille normaalisti kuuluvan ay-koulutuksen asemesta ammatillista koulutusta.

Seminaarin järjestelytoi-

mikunta toivoo yhtiön entistä enemmän kiinnittävän huomiota henkilökuntansa luovuuden herättämiseen ja luovuuteen kouluttamiseen. Toisaalta teknisten itsensä tulisi entistä aktiivisemmin asettaa luovuutensa yhteisen edun luomiseen, lausua entistä rohkeammin mielipiteensä.

Tekniset haluavat myös esittää ehdotuksia käytännön toimenpiteiksi ideapääoman hyödyntämisessä:

Miltä kuulostaisi osasto-kohtainen yhteishenkilö, joka on saanut riittävän tiedollisen koulutuksen pystyäkseen neuvomaan idean saanutta henkilöä hänen kehitellessään ideansa eteenpäin?

Mitä saisikaan aikaan avustava tukiryhmä, joka olisi tarvittaessa koottu eri alojen asiantuntijoista?

Miten on hyödynnetty opinto- ja tutustumismatkat, onko niillä jokin selvä tavoite? Tehdäänkö niistä hätäisesti raportti, joka kertalukemisen jälkeen mapitetaan, vai jätetäänkö raportti kokonaan tekemättä? Esimiehet, vaaditko ja saatteko palautetta, muutakin kuin matkalaskun?

Edellä olevien kysymysten syntyminen osoittaa teknisten mielestä, että on aloitettava toiminta, jonka tavoitteena on mahdollisimman hyvä valmius vastata tulevaisuuden haasteisiin. Kuka aloittaa? □



Oheisen kirjoituksen laati Ideasta innovaatioon -seminaarin työryhmä, vas:lta Eino Rihula, Kuusankosken Tekniset ry:n tiedotustoimikunnan jäsen, Kauko Hassinen, Teknisten Liiton Kymen piirin puheenjohtaja ja Olavi Martikainen, Kuusankosken Tekniset ry:n sihteeri. Kirjoittajat toivovat tekstin herättävän keskustelua myös muiden henkilöstöryhmien keskuudessa. Uutiskymien palstat ovat avoinna keskustelulle.

Etumies, ylilajittelija, nippumies, peittaaja

Monialayrityksen piirissä satoja ammattinimikkeitä

Kymiyhtiön kaikilla tuotannonaloilla on pitkät perinteet. Metsä-, metalli- ja kemian teollisuudessa on yli vuosisadan aikana syntynyt rikas ammattinimikkeistö. Parhaimmillaan ammattinimikkeiden määrä Kymiyhtiössä arvioitiin 700:ksi, tällä hetkellä määrä lienee puolisen tuhatta.

Joitakin ammattimiehiä Kymiyhtiönkin kokoisessa yrityksessä on vähän; esimerkiksi *kiilauranvetäjä* on vain Santasalon palveluksessa Karkkilan tehtaalla. Muita metallialan ammattimiehiä toisaalta tarvitaan runsaasti: *hitsaajia* työskentelee niin Kymin Metallissa kuin paperitehtaiden konekorjaamoillakin.

Tuotantomenetelmien kehittyminen vaikuttaa jatkuvasti teollisuuden ammattinimikkeistöön tuomalla tarvetta keksiä uusia ammattinimikkeitä. Samalla vanhat, arvostetut ammatit ja niiden mukana nimet poistuvat. Esimerkiksi *kupariseppiä* ei enää kauan ole yhtiön palveluksessa.

Vanhan ammattinimikkeistön poistuessa tulee tilalle uusia, usein keinotekoiselta vaikuttavia nimiä; *nutrikavahti* muuttuu *kuljetinmieheksi*.

Teollisuuden ammattinimikkeistö on syntynyt ammattien erikoistumisen myötä, pitkää prosessia ei ole kyennyt hallitsemaan yleismies.

Luonnollisesti palkka on maksettu ammattimiehelle hänen vakanssinsa arvostuksen mukaan: vuosisadan alussa esimerkiksi *korjausmiehet* olivat Kuusankoskella toimivilla paperitehtailla paremmin palkattuja kuin tuotannon parissa työskentelevät toverinsa.

Tietokoneaika on muuttanut täysin palkanlaskennan menetelmät. Nykyään ei palkkakuitista ilmene vanhoja, perinteisiä ammattinimikkeitä, koska tietokone ei näitä nimikkeitä muistiinsa huoli. Ammattinimikkeet on korvattu koodinumeroilla.

On sovittu, että nämä koodit vastaavat kaikissa maan puunjalostuslaitoksissa samaa työtä tekevien ammatteja, riippumatta siitä, miten ammattia paikallisesti nimitetään.

Tästä yhteisestä paperiteollisuuden ammattinimikkeistöä on hyötyä mm. seurattaessa palkkakehitystä eri ammattiryhmien välil-

lä. Nykyään nämä palkkakehitystilastot ovat sekä työnantaja- että työntekijäpuolen käytössä.

Yhteiset numerokoodit mahdollistavat sen, että suuret määrät palkkatietoja voidaan nopeasti käsitellä tietokoneilla.

Maaliskuussa vuonna 1980 ilmestyneessä Paperiteollisuuden ammattinimikkeistö-yhteenvedossa on teollisuusaloittain annettu koodinumerot eri ammattitehtäville alkaen *vesivaraston työntekijöistä* ja päättyen *harjoittelijaan*.

Ammattinimikkeistön lisäksi ohjeissa selvitetään, että esimerkiksi vesivaraston työntekijän työalue on pääasiallisesti vesivarasto. Kyseisiä työntekijöitä ovat *hinaajan kuljettaja, järvimies, vesipuualan järjestäjä, uitaja* ym.

Harjoittelijat ja *oppilaat* taas määritellään sellaisiksi, jotka eivät kuulu TES:n mukaisiin palkkaryhmiin poisluettuna harjoittelijat, joiden palkkaus tapahtuu toimihenkilöiden palkanmaksun mukaisesti.

Vanhat, perinteiset nimet saattavat tässä ammattinimikkeistössä joutua koodin 'muut työntekijät' alle. Näin itse asiassa valtakunnan tasolla katoaa ammattinimikkeitä. Kullakin tehdaspäiväkakunnalla ne saattavat sen sijaan säilyä vielä pitkään.

Viime vuonna ilmestynyt lista paperiteollisuuden ammattinimikkeistöä edelsi 1960-luvulla tehty vastaavanlainen yhteenveto. Nyt Metsäteollisuuden Työntekijäliitosta todetaan, ettei vastaavaa uudistusta tarvitsi vähään aikaan tehdä.

Uusia nimikkeitä syntyy teollisuuden modernisoinnista huolimatta MTA:n mukaan vähän, vanhoja nimikkeitä sen sijaan putoaa enemmän pois.

Yksi syy ammattinimikkeiden vähenemiseen on myös koulutuspolitiikan muutos. Nykyään pyritään koulutusta antamaan osasto-kohtaisesti, ei osaston jollekin ammattiryhmälle.

Nimikkeitä myös ehostetaan: *prässipojan* kunniallinen ammatti ei enää tydy-

tä, nyt ollaan *puristinmiehiä* tai *telapoikia*.

Samankaltainen kooditus kuin paperiteollisuuden ammattinimikkeistössä on toteutettu mm. sahateollisuudessa ja metalliteollisuudessa on oma järjestelmänsä nimikkeistön suhteen.

Palkkalaskennan onnistumiseksi ammattinimikkeet siis muutetaan koodeiksi. Henkilöstöhallinnossa sen sijaan ammattinimikkeet ovat vielä kunniasana: paperitehtaan esimerkiksi ilmoittavat vahvuutensa henkilöstöosastolle *koneenhoitajina, rullamiehinä* ym., ei ainaakaan toistaiseksi numeroina.

Työpaikan kuvaus

Aivan toisella tavalla käsitellään teollisuuden ammattinimikkeitä silloin, kun ammatista tehdään ns. työpaikankuvaus ja työpaikan ergonominen tarkastus työterveys- ja työsuojeluosaston käyttöön.

Tällöin esimerkiksi *viilajan* työlle määritellään työaikaamuoto, työn fyysiset vaatimukset, kuten ruumiillinen rasittavuus, työasennot, työn vaatimat aistit ja muut fyysiset vaatimukset.

Työn psyykkisistä vaatimuksista eritellään työn vas-

tuullisuus sekä erityiset psyykkiset vaatimukset.

Valmiille kaavakkeelle merkitään myös työpaikan fyysikaaliset ympäristötekijät kuten valaistus, meluallistus, ääriä, lämpötila, ilman suhteellinen kosteus ja säteilyvaarat.

Kemiallisista ympäristötekijöistä eritellään kemialliset aineet työssä, prosessissa käytettävät kemialliset aineet, työilman epäpuhtaudet. Lisäksi määritellään muut ympäristötekijät, työn vaatimat suojaimet ja alku- ja määräaikaistarkastuksia edellyttävät altistukset.

Ergonomisessa tarkaste-

lussa viilarin työtä eritellään liikkumisen, istumisen, lihastyön, työliikkeiden ja yksipuolisen ja pakkotahtisen työn suhteen.

Em. tavalla voidaan tehdaskohtaisesti jokaisen ammatin piirteet kartoittaa hyvin tarkoin.

Sanakirjalle nimet vieraita

Yleisessä kielenkäytössä ovat ammattinimikkeet verraten harvinaisia. Esimerkiksi julkisen sanan ei tietenkään tarvitse useinkaan käyttää sanaa *kiillotuskalanterin hoitaja*.

Monasti teollisuuden ammattinimikkeet ovat täysin tuntemattomia tehtaan piirin tai teollisuusseudun ulkopuolella. Mm. *koneviilari*-ammattinimikkeen merkitys on selvä paperiteollisuuden työntekijöille, mutta ei laajalti teollisuuden ulkopuolella. Kuitenkin kyseessä on vanha, arvostettu ammatti.

Teollisuuden ammattinimikkeistön vierautta yleiselle kielenkäytölle todistaa myös se, että sekä etymologinen että tavallinen Suomen kielen sanakirja tuntevat vain yleisimmät teollisuuden ammattinimikkeet. Jos esimerkiksi halutaan tarkistaa kirjoitetaanko *synterimies* vai *silinterimies*, ei vastausta saada sanakirjoista.

Teollisuuden ammattinimikkeistöä ei liioin ole tehty akateemisia tutkimuksia.

Omat määritelmät

Ammattinimikkeitä voidaan siis määritellä monella tavalla. Kaikki määrittelyt kuitenkin ovat enemmän tai vähemmän asioiden yksinkertaistamista, standardisoinnista.

Jokaisella ammattimiehellä on oma käsityksensä omasta työstään. Uutiskymin tulevissa numeroissa käydään ammatteja lävitse kysymällä yhtiöläisiltä, mitä he työssään tekevät ja miten he työnsä kokevat. □

Teksti: Reijo Virta
Kollaasi: Topi Valkonen
Laskelmat: Irma Riihä



Metallissa vesikoettajia

Kymin Metallin Karkkilan tehtaan ammattinimikkeistä yleisin oli syksyn palkanlaskentatilastojen mukaan yleismies. Heitä oli 31. Uunin muuraajia oli 28, peitostajia 19, konekaavaajia 17 ja viimeistelyn tarkastajia 18.

Matka-asentajia, päällystäjiä, polttajia, seppiä ja osastonjärjestäjiä oli vain yksi kutakin. Keernantekijöitä tarvittiin 7, käsinkavaajia kolme ja mallinvaihtajia kaksi.

Santasalo työllisti eniten vierintäjyrsijöitä, 22, koneistajia 16, putkittajia 14. Reikähiojia oli 18 ja kiilauran-

vetäjiä ja piirrottajia kumpiakin yksi.

Heinolan tehdas tarvitsi 57 sähköllä hitsaajaa ja 31 kaasulla hitsaajaa ja 18 konehitaajaa. Hyvä työ edellytti 20 tarkastajaa, 8 vesikoettajaa ja 33 joukkotuotteiden kokoajaa.

Paksulevyseppiä oli 26, mutta ohutlevyseppiä vain 6. Putkentaivuttajia Heinolassa työskenteli 15.

Salon tehtaalla oli eniten revolverisorvin asentajia, 33. Kokoojia työskenteli 26 ja valujen koneistajia 10. Painevalajia oli 4, vesikoettajia samoin 4, puristajia 8, pesijöitä ja työkalun antajia 2.

Koneenhoitajia Kuusankoskella 79

Puun ja hakkeen käsittely työllisti palkkaosaston tilastot mukaan eniten kuorimotyöntekijöitä, yhteensä 57 kappaletta. Tähän ammattiryhmään kuuluvat hakkimon työntekijät, hakkurimiehet, palauttajat, seulomon työntekijät, kuori- ja kuljetinmiehet ym.

Mekaanisen massan valmistukseen osallistuu kaikkiaan 21 hiojaa ja 29 hio-makoneen täyttäjää. Sellun I-valmistajia oli palkkaosaston kirjoilla syksyllä 5 kappaletta ja II-valmistajia 10.

Meesauninhoitajia oli listoilla vain kaksi.

Jauhatuksella 32 hoitajaa

Paperinvalmistus työllisti massaosastolla mm. 32 jauhatusosaston hoitajaa, 6 täyteaineen liettäjää ja valmistajaa ja 18 päällystysaineen valmistajaa.

Koneenhoitajia palkkaosaston luetteloissa oli syksyllä 79, sylinterimiehiä 61 ja rullamiehiä 97.

Päällystyskoneen hoitajia puolestaan oli 24, pituusleikkurin hoitajia 59, kiillotuskalanterin hoitajia 28 ja arkkikoneen hoitajia 46.

Ylilajittelijoita oli listoilla 30, kärijoita 7 ja pakkaajia 119.

Tuotantoon välillisesti liittyvissä töissä oli 179 korjausmiestä, 46 putkiasentajaa ja 26 kuljetusajoneuvon korjaajaa. Vuorokorjausmiehiä oli 15, sähköasentajia 106, mutta linjamiehiä vain yksi.

Runsaasti lämmittäjiä

Sulfaatti-jäteliuoskattilalla oli 4 lämmittäjää, muilla kattiloilla 25. Turbiinihoitajia tarvittiin 22, syöttöveden puhdistajia 3.

Rakennuskorjauksiin liittyvät työt työllistivät 71 kirvesmiehistä, 8 muuraria, 13 kivityöntekijää, mutta vain yhden puusepän. Yleisrakennusmiehiä sen sijaan oli 52 ja muita rakennuskorjauksen työntekijöitä 109.

Kymiyhtiön valmistamia tavaroita ja yhtiöön tulevia tarvikkeita siirtämään tarvittiin 14 veturinkuljettajaa, 73 trukinkuljettajaa ja mm. 57 työkonen käyttäjää. □

Oheiset laskelmat on tehty palkkatilastojen pohjalta, joten luvut kuvaavat palveluksessa olleita, ei välttämättä budjettivahvuutta.



Kari Hentun ohjeita ovat tällä kertaa kuuntelemassa maalivahdit.

Kari Henttu on jääkiekkovalmentaja

"No niin. Täällä kentän laidalla on nyt Hesarin valokuvaaja ja toimittaja seuraamassa meidän harjoituksia, joten kaikki yrittää siten parastaan. Tiedot menee liittoon asti."

Ja pojat yrittävät. Luistelevat kuin aikamiehet harjoituksen läpi. Jonkun katseesta voi päätellä pienen epäilyn häivähdyksen, että "onkohan noi nyt sieltä". Mies, joka huutelee jää-

kiekkokaukalon keskellä on Kari Henttu, KooKoon juniorivalmennuspäällikkö ja D-junioreiden valmentaja. Omien sanojensa mukaan jääkiekon valmennukselle täysin itsensä antanut.

Valmentajan innostusta lisää varmasti se, että oma poika on mukana joukkueessa ja muikin perhe, vaimo ja kaksi nuorempaa poikaa seuraavat tiiviisti pojan ja isän harjoittelua. Nuorim-

mat pojat odottelevat kuumaisesti kentälle pääsyä.

"Jospa meidän perheestä on joskus ketju maajoukkueessa, toivotaan ainakin niin" sanoo Kari Henttu, joka leipätyönään on autonkuljettajana yhtiöllä.

D-juniorit harjoittelevat kolmesti viikossa. "Kaksi kertaa käymme jäällä ja keran pelaamassa koripalloa. Tämänikäisten urheiluharrastus ei saa olla liian yksipuolista. Valmennukseen on sisällyttävä myös kasvatusta ja sen on oltava monipuolista", toteaa Henttu.

Yksi tärkeä kasvatustekijä on Hentun mielestä tapeluiden ja muiden epäur-

heilijamaisuuksien kitkeminen.

Kari Henttu pelasi itse aktiivisesti A-juniori-ikänsä saakka ja vielä pari vuotta sitten KooKoon II-joukkueessa, mutta on nykyään siirtynyt kokonaan valmennuspuolelle.

"Tästä valmennushomasta ei voi enää ihan heti pois jäädä. Kun on jonkin joukkueen saanut, niin sitä seuraa ja sen pelaajien menestystä. On mielenkiintoista nähdä, mitä kenestäkin tulee", kertoo Henttu. Valmentajathan yleensä seuraavat joukkuetta, eli kun sen pelaajat vanhenevat ja siirtyvät vanhempaan sarjaan siirtyy valmentaja mukana. Näin käy yleensä A-junioreihin asti. Kun aloittaa F-junioreista eli 7-8 vuotiaista, niin ehtii seurata joukkueen kehittymistä vuosikautia. "Tämä homma onkin varsin pitkäjänteistä. Tuloksiin ei hetkessä päästä", toteaa Henttu.

Valmentajalla on Hentun mukaan melkoinen vastuu nuorten urheilijoiden valmentajana aina siihen ikään asti, kunnes nuoret osaavat itse päättää, mitä haluavat tehdä.

"Poikia ei saisi treenata liikaa eikä heille aseta liian suuria tavoitteita. 10-15 vuotiaasta ei vielä voi sanoa, tuleeko jostakin pelimies vai ei. Ja näille pojille on koulu kuitenkin kaikkein tärkein. Urheilu ei mielestäni kuitenkaan ole haitannut poikien koulumenestystä, sillä esimerkiksi oman joukkueen poikien keskiarvo koulussa on varmasti yli 8", kertoo Kari Henttu. □

Yhtiöläisiä useide

Kalevi Myöhänen treenaa koripallotyttöjä

"Kun jotkut hoitavat puutarhaa tai käyvät vaikkapa keilaamassa, on valmennus-homma minun harrastukseksi", sanoo Kalevi Myöhänen, joka lähes kaikki vapaa-aikansa puurtaa Kuusaan Pallon naisten koripallojoukkueen kanssa.

"Kiinnostukseni naisten koripalloon alkoi, kun vanhin tyttäreni alkoi pelata", kertoo Myöhänen, joka itsekin pelasi jo 1950-luvulla koripalloa, silloin Kuusankosken Vedossa, ja siirtyi sitten huoltajaksi ja osin valmentajaksi.



KuuPan tytöt suunnittelemassa pelistrategiaa yhdessä valmentajansa Kalevi Myöhänen kanssa.

Yhden gramman muovikappaleesta muodostuu sellun valmistuksessa noin 5 000 hiukkasta. Kun selluprosessiin huolimattomuuden vuoksi joutuu mm. muoviköyden pätkiä, ovat vaikeudet paperinvalmistuksessa suuret.

Ongelma on Kymiyhtiössä saatu toistaiseksi kuriin tiedustustoimintaa tehostamalla. Muovivaaran suhteen on kuitenkin oltava jatkuvasti varuillaan.

Isännöitsijä Ilmari Lindberg

Varuillaan on oltava jatkuvasti

Isännöitsijä Ilmari Lindberg Kuusanniemen sellutehtaalta pitää pahimpina muovihaittojen aiheuttajina muoviköyksiä. "Jo pienestä pätkästä tulee valtava määrä muovihiuksia keittoon hakkujen, pumppujen ja muiden laitteiden pilkkottua säikeet poikki ja erilleen."

Muovia on selluprosessista mahdotonta kokonaan erottaa, sen jälkeen kun se on päässyt laitteistoon. Muovin laadusta riippuen se saattaa vielä sulaa pisaroidiksi tai hiukkasiksi. Värillinen muovi on silmällä erotettavissa, värittömän havaitsee vain mikroskoopilla... Lindberg kertoo, että

keittimen ja valkaisun jälkeiset lajitteimet eivät pysty täysin erottamaan muovihiuksia sellun joukosta. Sen vuoksi ainoa tapa eliminoida muovihaitat on estää muovin pääsy puuraaka-aineen mukana prosessiin.

Sellutehtaalla ongelma on tiedostettu ja siitä on kerrottu henkilökunnalle, joten he eivät heitä muovia puuraaka-aineen sekaan. Sen sijaan hakkuu- ja kuljetusvaiheet teettävät hankaluuksia. Myös haketta toimittavilta sahoilta tuli muovia.

Pari vuotta sitten uutissa käytettiin muoviköyksiä ja muovisia nippumerkkejä, myös leimikot merkittiin

muovinauhoin. Metsänlannoitesäkit unohtuivat usein pinoihin, pinoissa oli myös muovikasseja ja -käsineitä. Sahoilta hankittavan hakkeen joukossa oli mm. muovimukeja.

Pahimpana aikana jouduttiin sellulla sijoittamaan vuoroon ylimääräinen mies poistamaan muovikappaleita puun seasta. Sitteen muodostettiin sellutehtaan, metsäosaston, Tehdaspuun ja paperitehtaan miehistä koostuva ryhmä, joka kävi kaikilla haketta toimittavilla sahoilla kertomassa muovihaitoista. Kävi ilmi, että esimerkiksi muovimukeja heitettiin hakkeen mukaan tietämättömyydestä. Kun myös metsäosasto omalta osaltaan tiedotti muovivaarasta metsäpäähän, saatiin muovin tulo puuraaka-aineen mukana vähenemään ratkaisevasti.

"Vaikka toimenpiteet ovatkin tuottaneet tulosta, ei ole varaa väheksyä muovin aiheuttamia vaikeuksia ja siksi muovin suhteen on oltava jatkuvasti varuillaan", muistuttaa Lindberg. □

Muovivaara vaanii paperin valmistajia

Tuotantopäällikkö Aulis Koikkalainen

Menetykset olivat miljoonia markkoja

Tuotantopäällikkö Aulis Koikkalainen Kymin paperitehtaalta sanoo muoviongelman olleen pahimmillaan vuoden 1978 jälkipuoliskolla. "Aluksi ihmeteltiin ja manailtiin sekä korvattiin pumpattu mäntysellu kiuvaalla sellulla. Syyksi vaikeuksiin havaittiin pian muoviköydet, pussit ja mukit Kuusanniemen tulevan puutavaran joukossa."

Kun kevättalvella 1979 oli käyty kertomassa muovin aiheuttamista ongelmista myös haketta toimittavilla sahoilla, saatiin muoviongelma vähenemään. Uuden ongelman aiheuttivat Kuusanniemen uitetut, ylivuotiset

puut, joissa vielä oli mukana muualta jo poistettuja muovisia köyksiä ja nippumerkkejä.

"Nyt tilanne alkaa olla hyvä, vaikka yksinäisiä muovinappuloita näkyy vielä silloin tällöin. Valitettavasti köydenpätkä voi mennä systeemiin vieläkin, joten muoviongelmaan on edelleen syytä suhtautua vakavasti", muistuttaa Koikkalainen.

Kun muoviongelma oli pahimmillaan, jouduttiin Kymin paperitehtaalla hylkäämään 300-400 tonnin paperieriä. Menetykset olivat tällöin miljoonaluokkaa. Ongelman suuruutta ku-

vaavat myös reikämäärät. Normaalisti konerullassa on 0-4 reikää, muovi aiheutti pahimmillaan reikiä yli puolensataa. Muutama reikä kannattaa paikata, liika reikämäärä aiheuttaa hylkäämistä.

Koikkalainen kertoo, että paperitehtaan puhdistuslaitteilla ei paperimassasta saada muovihiuksia poistetuksi.

Ennen paperikoneen perälaatikkoon joutumistaan paperimassa puhdistetaan mm. pyörrepuhdistimilla ja painesihdeillä. Pyörrepuhdistimilla saadaan pois rasfaat epäpuhtaudet, mutta ei muovia sen keveyden vuoksi. Painesihdeistä muovipartikkelit kulkeutuvat lävitse pienuutensa vuoksi.

Viiraosan lävitse muovinsiru kulkee massapulpan joukossa. Ensimmäiset hankaluudet se aiheuttaa Billblade-esipäälystysyksikössä edellyttäen, että paperi on ohuempi kuin muovipartikkelit.

Tällöin partikkelit jäävät kiinni yksikköön kuuluvaan, paperin pintaa kaa-

en harrastusten vetäjinä

Kymmenet yhtiöläiset tekevät leipätyönsä ohella palkatonta työtä ohjataksaan nuoria ja vanhoja harrastusten pariin. Useimmiten yhtiöläisiä on urheiluseuroissa valmentajina. Hyväntekeväisyysjärjestöt voivat myös kiittää monia yhtiöläisiä toimintansa vetämisestä.

"Koripalloharrastukseni alkoi 1945. Talvisin harrastettiin pääasiassa jääpalloa. Kun jäällä oli kylmä, **Vallelan Raine** vei meidät kerran salille koripalloa pelaamaan ja siitä se alkoi."

Kuusaan Pallon naisjoukkue on varsin nuori, vanhin on 21 ja nuorin 14 vuotta. Joukkueessa on mukana 13 tyttöä. Heistä on harjoituksissa mukana yleensä 8-10, koska opiskelu- ja työesteet rajoittavat joidenkin harjoittelua. Harjoituksia on kolmesti viikossa ja siihen päälle sarjapelit, jotka ovat yleensä viikonloppuisin. Myöhäsen vapaa-aika kuuluu siten neljänä päivänä viikossa koripallon parissa. Joukkuetta valmentaa myös **Esko Järvinen**, joten mukanaolo ei aina ole välttämätön.

Joukkueen tavoitteena on sijoittuminen kolmen parhaan joukkoon maakuntasarjassa. Se mahdollistaisi nousun ylempään sarjaan. Maakuntasarjan otteluiden lisäksi naisjoukkue pelaa piirisarjan ja Suomen Cupin ottelut.

"Harjoitteluolosuhteet eivät ole ihan parhaat mahdolliset, sillä meillä on Urheilutalolla käytössä yleensä vain kentän puolikas, mutta toivottavasti tilanne parantuu, kunhan uusi kalliosuojan halli saadaan käyttöön", kertoo Kalevi Myöhänen.

Yhtiössä 37 vuotta työskennellyt viilaaja Kalevi Myöhänen sanoo olevansa valmis jättämään lähivuosina valmennushommat sikseen, mutta valmentajia ei turhan paljon ole ollut toistaiseksi tilalle tarjolla. □



SPR:n Kuusankosken osaston vanhusten kerhon vetäjä Aila Olkinuora (toinen oik.) ja ohjaaja Eila Nieminen (oik.) valitsevat käsitöitä joulumyyjäisiin kerhon jäsenten (vas:lta) Anna-Leena Villan ja Toini Heijalan kanssa.

Aila Olkinuora vetää vanhustenkerhoa

Jo kahdenkymmenen vuoden ajan on **Aila Olkinuora** ollut aktiivisesti mukana SPR:n toiminnassa. Työjärjestön piirissä on kodin perintöä, sillä hänen isänsä oli yksi Kuusankosken osaston perustajajäsenistä. Yhdessä myös istuttiin usean vuoden ajan osaston hallituksessa.

Kymmenkunta vuotta Aila Olkinuora toimi naisjaoston puheenjohtajana, pisin työskä on kuitenkin ollut

Punaisen Ristin vanhustyö. Kuusankosken vanhusten kerhon vetäjänä hän on ollut 17 vuotta.

"Niin Punaisen Ristin kuin muutkin vanhusten kerhot ovat syntyneet ikäntyvän ihmisen omasta tarpeesta saada sisältöä elämälleen, joka eläkkeelle siirryttyä, elämäkumppanin menetyksen jälkeen tai omien lasten kiireisen hyörintänsä alkaa tuntua yksinäisel-

tä, jopa pelottavalta", sanoo Aila Olkinuora.

Kerhossa tavataan uusia ja vanhoja tuttavuuksia, voi löytää itsestään uusia mahdollisuuksia, saa esiintyä; runon, laulun ja leikin aika on taas edessä. "Näistä tarpeista vanhustenkerhokin on saanut alkunsa ja tässä työssä meitä vetäjiä tarvitaan."

Kuusankosken vanhusten kerhossa on noin 100 jäsentä, joista keskimäärin 70 kokoontuu kerran kuukaudessa vietettävään kerhotilaisuuteen. Joulu- tai muissa erityisjuhlissa kävijöitä saatetaan olla toistasataa.

Aila Olkinuoran lisäksi kerhon vetäjänä toimii neljä

henkilöä, joista jokaisella on oma tehtävänsä.

Kerholaiset toisaalta osallistuvat myös varsinaiseen Punaisen Ristin toimintaan mm. hoitamalla yleisten venluovutusten kahvitarjoilun ja avustamalla naisjaostoa mm. kirpputorien järjestämisessä.

Kerhotoiminnan kohokohotia ovat kesäisin tehdyt busimatkat, jotka ovat suuntautuneet aina Tukholmaan asti, Suomea on kierretty ristiin rastiin monena kesänä. Myös kesäleirejä on järjestetty.

Kerho, joka kuuluu yhtenä jaostona Suomen Punaisen Ristin Kuusankosken

osastoon, hankkii itse varat toimintaansa. Vuosittain kaupunki avustaa kerhoa pienellä summalla. Aila Olkinuora toivoisi yhteiskunnan taholta myönteisempää mielenkiintoa vanhustyötä kohtaan taloudellisessa mielessä.

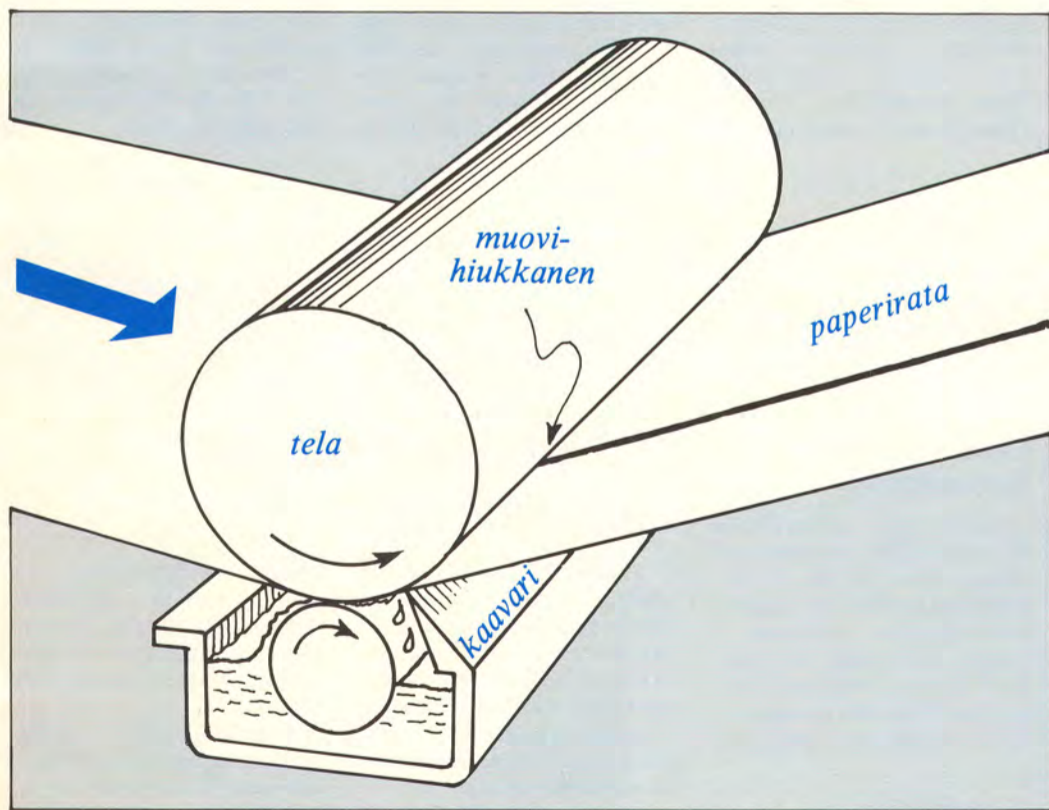
"Koska tehtävää hoitetaan vapaaehtoisten vetämänä ei se maksa mitään yhteiskunnalle ja niinpä yhteiskunnalta toivoisi anteliaampaa kättä kerhotoiminnan tukemiseksi."

Mitä työ merkitsee vetäjälle?

"Hyvin paljon", sanoo sosiaaliosaston toimistopäällikkönä toimiva Aila Olkinuora. "Se on vastapainona työlle niin toimessa kuin kotona. Usein on kuitenkin myönnettävä itselleen nöyrästi, ettei pysty antamaan tälle miellyttävälle kerholle niin paljon itseään ja aktiivisuuttaan kuin se todella ansaitsee."

"Kerholaisilla on vielä sydäntä toisen kuulemiseen ja auttamiseen aina nälkäänäkövään afrikkalaiseen asti. He ovat niitä ihmisiä, joiden kaltaisia meidän ahnaasta sukupolvestamme ei tule. On illo toimia heidän parissaan." □

Teksti: Hannu Jauhainen
Kuvat: Tuomo Pitkänen



Paperimassan sisältämät muovihiukkaset paljastuvat viimeistään paperin päällystysvaiheessa. Päällysteen sivelemisen jälkeen ylimääräinen päällysteaine kaavitaan pois terällä, joka painetaan telalla kulkevaa paperirataa vasten. Tässä vaiheessa muovihiukkaset tarttuvat kiinni kaavariin ja alkavat tehdä viirua paperin pintaan. Hiukkanen saattaa pilata koko paperirullan tai halkaista paperiradan ja aiheuttaa siten kalliin tuotantokatkoksen.

vaavaan terään. Ne saattavat aiheuttaa viiruja paperin pintaan tai katkaista paperiradan, jopa leikata radan useaan osaan kuten pituusleikkuri.

Jos muovipartikkeli kulkee Billblade-yksikön lävitse, se litistyy konekalanteril-

la ja saattaa repäistä paperiin reikiä. Näiden reikien paikkaaminen on hidasta, joskus niiden lukuisuuden vuoksi turhaa.

Päällystyskoneelle saakka päässeet partikkelit aiheuttavat päällystysyksiköissä samanlaisia vaikeuksia kuin

esipäällystysyksiköissä: viiruja ja radan katkeamisia.

Päällystysvaiheestakin läpipäässeet muovinpalaset teettävät ongelmia kirjapainoissa jäämällä kiinni painokulmiin ja irrottamalla kohdaltaan myös painoväriin. □

Hankintapäällikkö Pentti Solin

Prosessia seurattava loppuun saakka

"Korvattuumme Kimola-Kuusanlampi välisen väylänosan uitossa ennen käytetyt muoviset köydet teräsköysillä ja muoviset nippumerkit alumiinisilla ei muoviole isompaa haittaa aiheuttanut", toteaa hankintapäällikkö **Pentti Solin** Kymi-yhtiön metsäosastolta.

Muovin pääsy prosessiin on edelleenkin mahdollista. Tällaisten pienten harmien aiheuttajien jäljittäminen on kuitenkin vaikeaa, koska muovia käytetään monessa paikassa.

Metsäpäässä ja puun kuljetusvaiheessa ollaan Solinin mukaan nykyään tietoisia muovihaitoista. Hakkeen toimittajilla asiasta kerrottiin jo vuonna 1978. Vuoden 1979 alusta lähtien on Tehdaspuu käyttänyt metsäautoteiden, leimikonsuunnittelun ym. merkintämateriaalina yksinomaan kuitupaperia muovin asemesta. Muuhun kuin kuitupuuk-

si puuta hankkivien yhtiöiden pinolaput saattavat josakin tapauksessa vieläkin olla muovitetuina. Mikäli tällaisilta yhtiöiltä ostetaan puuta esimerkiksi Kymi-yhtiölle, huomautetaan samalla muovihaitoista.

"Koneurakoitsijoita ja automiehiä on valistettu, niin kuin myös metsureita. Metsurit ovat nykyään yleensä Tehdaspuun vakituksia työntekijöitä, joten normaalin koulutuksen yhteydessä voidaan heille muistuttaa myös muovin aiheuttamista haitoista", kertoo Solin.

Metsätöitä tekevät isännät eivät yleensä ole muovihankaluuksien aiheuttajia. Valtionrautateilla tiedetään, mitä muovit puun joukossa aiheuttaa, myös metsähallituksessa ollaan asiasta tietoisia.

Metsänhoitaja Pentti Solin arvelee, että metsässä liikkuvat yksityiset ihmiset

saattavat tietämättömyytään työntää pinon väliin muovipusseja ja tölkkejä ym.

Solinin mukaan oli teräsköyteen siirtyminen uittotekniikan kannalta askel taaksepäin. Teräsköysi on kalliimpi ja sen sitomisessa on omat nikkinsä. Teräsköyden avaaminen hankalissa olosuhteissa on työlästä, muoviköysi voidaan helpommin katkaista ja liittää uudelleen yhteen.

Hinnan ero köysillä on noin 100 markkaa muoviköyden hyväksi. Lisäksi teräsköysi vaatii huoltoa ja kunnostusta.

"Olemme kuitenkin täysin tietoisia siitä, että nämä kustannukset kannattaa maksaa. Tuotantotappiot ja asiakkaiden kärsiminen muovihaittojen vuoksi tulisi vielä kalliimmaksi".

Muoveja tarkkaillaan jatkuvasti mittapaikoilla ja Kuusankosken asemalla. Pyöreän puun joukossa muovin havaitsee helpommin kuin pienen muoviesineen valtavassa hakekassassa. Varsinaista kampanjaa ei muoviesineiden etsimiseksi ole toistaiseksi järjestetty.

Solin huomauttaa, että prosessia pitää seurata loppuun saakka. Esimerkiksi tehtaalla ei saa olla paikkoja, jossa muovia voisi päästä laitteistoon. □

Teksti: Reijo Virta
Piirros: Topi Valkonen

Tuulesta temmattuja

Ystävämme **Eino Rihula** on jälleen lähettänyt meille yhtiöläiskaskuja. Tässä muutama syksyn synkiä iloksi.

Dipl.ins. **Pentti Pitkäsen** ollessa piirustuskonttorin päällikkönä Kymintehtaalla sattui kerran, että insinööri E.W. tuli työhön edellisen iloisin illan jälkeen ikään kuin ei työkunnossa. Pitkänen kehotti E.W:tä menemään kotiin lepäämään. E.W. esteli ensin, mutta lähti kuitenkin viimein, kun Pitkänen otti ankaramman asenteen.

Pitkänen seurasi ikkunasta, kun E.W. asteli tehtaalla sillalle, jossa pysähtyi, teki täyskäännöksen ja lähti tulemaan takaisin. Jonkin ajan kuluttua aukeni Pitkäsen toimiston ovi. E.W. ilmaantui oviaukkoon ja virkkoi Pitkäselle: "Hixénkin laulaa paremmin kuin sinä!" — Ovi sulkeutui ja E.W. meni matkoihinsa.

Selitykseksi mainittakoon, että ins. Pitkänen harrasti yksinlaulua ja johtaja **Olof Hixén** oli siihen aikaan työssä Kymiyhtiössä Kuusankoskella.

Kupariseppä **Yrjö T.** ja hänen apurinsa **Pili M.** olivat kerran yhdessä korjaamassa Kymin sulfiitin masapyttyä sen sisällä, jonne tarvitsi juottaa kuparipaikkoja. Lähtiessään tauolle sammutti Yrjö kaasukuumentimen, jolla juotoskohdasta kuumennettiin, mutta taisi jättää venttiilin hiukan vuotamaan. Kun miehet pytyyn kannessa olevan luukun kautta tulivat uudelleen työkohteeseen, otti Yrjö juotospillin ja syyttimien, avasi kaasuventtiilin ja iski tulta. Tällöin syntyi valtava leimaus, pytyyn kansi lensi lattialle ja miehiltä kärähtivät kulmakarvat. Siirtäessään vastuuta tapahtuneesta

ikään kuin itsestään pois-päin virkkoi Yrjö: "Perhana kun laittoivat voimat päälle."

Kalle P., Kymin sulfiitin vuoromestari, oli armoitettu jutunkertoja aikoinaan. Keränkin — iso rinki miehiä ympärillään kuuntelemassa — Kalle lasketteli: "Ollessani merillä jouduimme kiusalliseen tilanteeseen, kun iso haikala alkoi seurata laivamme. Kapteeni kutsui minut luokseen ja antoi käskyn karkoittaa moinen peto. Menin ja otin kaikista suurimman laivalekan, kuumensin sen valkohehkukseksi, menin laivan perään, pyöräitin lekaa pääni yläpuolella ja kun hai avasi kitan, sinkautin lekan sinne. Kuului sihaus ja peto häipyi sen tien."

Silloin joku epäilevästä kuuntelijasta sanoi Kallelle: "Hö, hö, siit' lekasthan olis' palannu vars' poikki, kun sie sit' kuumensit."

Huomautus ei Kallea häkellyttänyt, vaan hän jatkoi: "Koskas sie olet laivalekas puuvarren nähnyt? Ja nyt kaikki siint' töihin."



Pikkujoulujen ja joulumyyjäisten aika on parhailaan. Pikkujoulujen luonne on aikojen kuluessa muuttunut, kun useat yhdistykset vievät jäsenistönsä ravintolaan juhlimaan. Ennen sitä järjestettiin ohjelmaa omasta takaa ja tyydyttiin joulupuuroon.

Joulumyyjäiset sen sijaan ovat säilyneet perinteellisenä. Myyntipöydillä on käsitöitä, joulukoristeita ja leivonnaisia. Joulukellot kili-sevät ja joulutähdet tuikki-

vat. Joulumyyjäisten perinnettä Kuusankoskella vaalivat paikkakunnan naisjärjestöt etenässä yhtiön nais-tenkerhot.

Joulukuun 8. päivänä järjestetään jälleen suuret **joulumyyjäiset** Kuusankosken Kansantalossa klo 18 ja Voikkaan seuratalossa klo 16. Kansantalon myyjäisiin osallistuu nelisenkymmentä järjestöä ja Voikkaalla päälle kymmenen.

Kuusankoskella toimiviin neljään **yhtiön naistenkerhoon** kuuluu lähes 200 yhtiöläisnaista. Perheenemäntien kerho I:stä johtaa **Ellen Tuukkanen**, Perheenemäntien kerho II:sta **Aune Kantanen**, Kotitalouskerho Aka-noita **Raili Hämäläinen** ja Voikkaalla toimivaa Kotitalouskerho Vilhelmiinoja **Paula Heijala**.

Kerhot kokoontuvat joka toinen viikko syyskuusta toukokuuhun. Kerhoiltojen ohjelmassa on aina esityksiä kotitaloudesta tai muista perheenäitejä ja naisia kiinnostavista asioista. Kesäaikana järjestetään retkiä, joi-ten oikeastaan naistenkerhojen toiminta on lähes ympärivuotista.

Yhtiön naistenkerhojen toiminnasta kiinnostuneet voivat ottaa yhteyden kerhojen vetäjiin.

Vuosi on lopuillaan. Uutiskymistä ilmestyy vielä joulunumero. Joululehdessä olisi **jouluruno** paikallaan, joten julistetaanpa tässä joulurunokilpailu kaikille lukijoille. Runossa saa olla enintään kymmenkunta säettä eli pari värssyä. Parhaat runot palkitaan ja julkaistaan. Nimimerkillä varustettujen joulurunojen on oltava Suomessa viimeistään maanantaina 7.12.

Susa

Suunnistus vaatii kuntoa ja ällä

"Suunnistuksen viehätöksessä ei ratkaise yksinomaan sen edellyttämä fyysinen vaan myös kilpailijan älyllinen kunto. Kyky selviytyä kilpareitillä joskus hankaliskin tehtävistä kasvattaa ihmisen itsekunnioitusta", perustelee suunnistusintonaan konttoripalvelun päällikkö **Kalevi Rätty**, joka viettää 50-vuotispäiväänsä 5.12.

Kalevi Rätty on syntynyt Pohjois-Karjalassa, Enossa. Ja lähellä luontoa kasva-neena, maatalon poikana, on liikunta ja luonnossa liikkuminen merkinnyt hänelle aina paljon. Urheilu-kilpailuissa hänen nimensä on tullut meille tutuksi erityisesti suunnistuksessa, joka on ollut hänen päälajinsa jo 1960-luvulta lähtien. Innostuksen urheiluun hän sai kotoa, tavallaan isän perintönä. Ja tämä perinne tuntuu jatkuvan, sillä Kalevin kolmesta lapsesta poika, **Matti**, on ominut isänsä lajin.

Suunnistus on kuntourheilumuotona mitä parhain ja sen suosio yhtenä vapaa-ajan liikuntamuotona onkin lisääntymässä, varsinkin nuorten 10—18-vuotiaiden parissa. Tämä laji ei vaadi har-rastajaltaan yksistään rau-taista kuntoa, mutta taitoa sitäkin enemmän.

"En pidä niinkään tärkeänä aina voittamista kuin sitä, että selviydyin kilpailusta suht'koht puhtain pape-rein", kertoo Kalevi Rätty. Hän harmittelee hieman suunnistuksen saamaa vä-



Kalevi Rätty miettimässä päivän reittiä. Hän on yksi Kuusankosken kahdestakymmenestä aktiivisuunnistajasta yhtiön piirissä.

häistä huomiota yhtiöläis-urheilussa. Tällä hetkellä yhtiön piirissä Kuusankoskella on noin kaksikymmentä aktiivista suunnistajaa, jotka hekin kaikki miehiä.

Urheilu-uransa hän aloitti jo 13-vuotiaana Enon Kisa-Pojissa vuonna 1944. Tämän jälkeen hän edusti yleisurheilijana Nurmeksen Seppoja ja Joensuun Katajaa. Mieluisin kilpailuvoitto näiltä ajoilta tuli Dagens Nyheterin järjestämästä Tukholman katujuoksusta Joensuun Katajan riveissä vuonna 1956.

Kalevi Rätty on suunnistuksen merkeissä tullut tutuksi muuallakin kuin Kouvolan-Kuusankoski -seudulla, sillä ennen Kuusankoskelle muuttoa hän työskenteli yhtiön Karkkilan ja

Heinolan tehtailla. Tältä ajalta jäi muistoksi yösuunnistuksen SM-kultamitali Heinolan Iskun riveissä vuonna 1974. Sen jälkeen on tullut yksi SM-pronssi ja -kulta sekä tänä vuonna 4. sija SM-suunnistuksessa pitkällä matkalla.

Erilaiset luottamustoimet urheilujärjestöjen hallinto-elimissä ja osallistuminen vapaaehtoiseen maanpuolustustyöhön ovat vastapainona hänen kilpailu- ja valmennustoiminnalleen. Ensin alkujaan veistonopettajaksi itseään kaavailleen Kalevi Rädyn askartelu puutöiden parissa sujuu vaivattomasti liikunnan lomassa. Samoin puutarhan hoito muun ulkoilmaelämän lisäksi kuuluu hänelle mieluisaan vapaa-ajan viettoon. □

Urheilu ja vapaa-aika

Kilpailutapahtumista tehtiin päätöksiä

Yhtiötason kilpailutoiminta noudattelee tulevanakin vuonna jo totuttuja latus- ja pienet muutokset osanottoon, kokeilut lajien yhdistämisestä ja lentopallon ottelujärjestelmän muutoksista sävyttivät kuitenkin omalta osaltaan perinteistä tehtaiden urheiluedustajien kokousta 6.11. Kuusankoskella.

Kilpailutoiminta alkaa lissalmesta, sillä 14.—15.3. järjestää Soinlahden tehdas perinteiset *talvikisat* entisellä ohjelmalla, jossa on paikka varattu myös naisiihtäjille.

Vasta kesälomien jälkeen tullaan seuraavaan tapahtumaan, *kesäkisoihin*, joiden järjestelyt hoitaa Kuusankoski Verlassa syyskuun 4.—5. päivinä. Näihin kisoihin päätettiin koemieles-sä yhdistää *suunnistuskilpai-*

lut, vaikkei Verlasta tarkoitukseen sopiva kartta löydykään. Lähistöllä — Sompasen tai Lappalan rannalla — on tarkoitukseen sopivaa maastoa ja uuden aikaiset karttalehdet, joi-ten onnistuu kyllä. Suunnistajien mukaantulo tietää vähän suurempaa 'perhettä' Verlaan, mutta eiköhän so-pu sijaa anna.

Ampujatkin saavat muutaman vuoden tauon jälkeen polttaa ruutiaan, sillä 11.9. kokoontuvat yhtiön *pienois-pistooliampujat* omiin kisoihinsa Kuusankoskelle.

Miesten *lentopallokisat* sai järjestettäväkseen Hallan tehdas, joka tiedustelee Karhuvuoren salia Kotkasta joskus loppusyksyllä pidettäviä turnajaisia varten. Niin nämä kisat, kuten kesäkisojen naisten *lentopallo-*

kin, pelataan uudella järjestelmällä, jossa pelataan 2-eräisiä otteluita. Erävoitosta saa yhden pisteen ja tasapisteiden sattuessa ratkaisevat ottelupisteet. Niin miesten kuin naistenkin ottelut aloitetaan kahdessa lohossa, joiden voittajat ratkaisevat mestaruuden.

Neljänsiikymmenensiiin kesäkisoihin oli Karkkilan tehdas valanut osanottomitalin. Kun mitali sai tunnustusta saajien taholta, annettiin karkkilalaisille tehtäväksi suunnitella *uusi mitali* yhtiötason kilpailuja varten. Entisen mitalin painos on nimittäin loppu ja kun Porvoon ja Santasaloon tehtaat ovat poistuneet rivistä, ei nykyisen mitalin teksti ole päivän tasalla.

Leo Silén □

Lähde lomalle Jerismajalle

Jerismajan lomaviikolla 18.—24.4.1982 on muutama lomapaikka jäljellä. Kokonaishintaan 900 mk sisältyvät kuljetukset, majoitus 4-hengen huoneissa, täysihointo ja ohjaus. Paikkavaraukset **Leo Silénille** Kymin sosiaaliosastolle puh. (40)2291.

Aarnihiihto helmikuussa

VI Aarnihiihto on kaikkien yhtiöläisten ja heidän perheenjäsentensä yhteinen hiihtotapahtuma. Tulevana vuonna on Aarnihiihdon suorittamiseen varattu helmikuun lopun päivät eli 20.—28.2. Suoritusvaatimukset ovat osaiset. Tähän tapahtumaan osallistuu kukin yhtiöläinen yhdellä suorituksella tehtaiden välisessä prosenttikilvassa.

Urheiluyhdysmiehet opintopäivillä

Yhtiön tehtaiden urheiluyhdysmiesten yhteiset opintopäivät pidettiin tänä vuonna lokakuun 16.—17. päivinä Mäntymotellissa. Päivillä olivat edustettuina Juankoskea lukuunottamatta kaikki tehdaspaikkakunnat. Osanottajia oli yhteensä 63.

Ennen opintopäivien 'sisäpalveluksen' alkamista tutustuttiin Mäntyhärjun kirkonkylässä sijaitsevan Mäntykeron Oy:n tehdaslaitokseen ja seurattiin maailman eniten myytyjen maastohiihtosauvojen valmistusta. Tehdas valmistaa myös mm. kuulonsuojaimia ja eräänä uutuuutenaan purjehduslau-dan mastoja.

Opintopäivät avasi Heinolan tehdas edustaja **Kauko Nieminen**. Voikkaan tehtaalla käynnistyvästä terveys-

kasvatustutkimuksesta teki selkoa tutkija, valt.maist. **Anna-Liisa Rajala**. Kuntoilun merkityksestä luennoi tiedotussihteeri **Rainer Törnqvist**.

Lauantaipäivän alkajaisiksi keskusteltiin yhteisistä asioista. Muun muassa kuntokauden suoritusmäärät ja palkinnot tulivat rodituiksi. Kestävyysharjoittelusta luennoi sosiaalitarastaja **Leo Silén**. Iltapäivä vietettiin suunnistuksen parissa. Asiantuntijana paikalla oli rehtori **Oiva Nikkanen**, joka luentonsa päätteeksi järjesti ensin sisätiloissa ryhmäsuunnistuskisan ja sen jälkeen reittisuunnistuskilpailun motellin pururadan tuntumassa. Päivien päätösanat lausui sosiaalipäällikkö **Raine Valleala**. □

Järjestöt

Ammattiosaston historiikki valmistunut. Teos on myös ulkopuolisten saatavissa. Asiasta lähemmin osaston toimihenkilöiltä.

Kuusankosken Sähkömiehet osasto 74

Syyskokous pidetään Kansantalossa ti 1.12. klo 18. Esillä osaston sääntöjen 5 §:n määräämät asiat. Luottamusmiesten valinnat. Liiton edustaja saapuu kokoukseen. E-huoltamon edustajan puheenvuoro.

Hallan Sahatyöväen osasto

Pikkujoulu järjestetään ravintola Karhunkulmassa 12.12. klo 18.30. Illalliskortteja 25 mk saa luottamusmiehiltä ja ravintolan ovelta.

Kuusankosken Tekniset

Yhdistyksen vaalikokouksessa tehtiin seuraavat valinnat: Puheenjohtajana jatkaa Pentti Suokas ja johtokunnan muut jäsenet ovat Toivo Salo (varalla Raimo Lahtinen), Kaiku Lyytikäinen (Jouko Käriäinen), Niilo Ukkonen (Raimo Motturi), Kauko Hassinen (Raimo Lähdelehto), Olavi Martikainen (Pekka Niemeläinen) ja Erkki Vierros (Pentti Roitto). *Tilintarkastajat:* Aarno Teittinen (Urho Rantaharju) ja Erkki Penttinen (Alpo Syd).

Paperiliiton Kuusankosken osasto 19

Valmistava vuosikokous Yksyissä ke 25.11. klo 19. Käsiteltävänä valmistavalle vuosikokoukselle kuuluvat asiat.

Osaston pikkujoulu su 6.12. klo 18 Kansantalossa. Ohjelmassa mm. Veikko Lavi, Lasse Salminen, Kisan tytöt ja Työlärit. Lasten pikkujoulu klo 15.

Paperiliiton Voikkaan osasto 36

Pikkujoulu su 6.12. klo 19 Voikkaan seuratalossa. Voikkaan osaston jäsenet perheineen, eläkeläiset sekä Kuusanniemen osasto 85:n jäsenet perheineen tervetulleita.

Metalliliiton Kuusankosken osasto 19

Valmistava vuosikokous Kansatalon kahviossa (iso puoli) to 10.12. klo 18. Sääntöjen 6 §:n 4:n kohdan määräämät asiat. Kahvitarjoilu. Tervetuloa.

Henkilöuutiset

Konserni



Eero Routamo

Kymi Kymmene Oy:n palvelukseen yhtymän lakimieheksi on 1.1.82 alkaen nimitetty professori Eero Routamo, 47, asemapaikkanaan Helsinki.

Prof. Routamo sai varatuomarin arvon 1962 ja oikeustieteen tohtorin arvon 1968. Hänet nimitettiin Vaasan kauppakorkeakoulun kauppaoikeuden professoriksi 1970 ja hän on toiminut useissa vaiheissa korkeakoulun vararehtorina. Helsingin yliopiston siviilijä kauppaoikeuden dosenttina prof. Routamo on ollut vuodesta 1968 alkaen.

Prof. Routamo on edustanut Suomea YK:n kansainvälisiä kauppalakeja yhtenäistävissä komissiossa, kauppalain pohjoismaisissa yhteisvalmisteluissa ja kehittäessä vahingonkorvauslainsäädäntöä. Hän oli Suomen kauppalakityöryhmän puheenjohtaja 1975—77.

Paperirullia eläkeläisille

Paperirullia jaetaan eläkeläisille sosiaaliosaston Kymmin ja Voikkaan toimistoista 1.—3.12. toimistoaikana klo 8—12 ja 13—16.30. Paperirullien saantiin ovat oikeutettuja 20 vuotta yhtiötä palvelleet eläkeläiset ja heidän leskensä.

Eläkeläisten joulujuhlia

Eläkeläisille järjestetään joulujuhlia Voikkaan seuratalossa tiistaina 15.12. ja keskiviikkona 16.12. klo 13 sekä Koskelassa tiistaina 15.12., keskiviikkona 16.12. ja torstaina 17.12. klo 17. Eläkeläisille lähetetään henkilökohtainen kutsu.

Yhtiön palvelukseen otetaan reippaita alle 18-vuotiaita tyttöjä ja poikia

läheteiksi

Asiasta kiinnostuneet voivat ottaa yhteyden yhtiön työhönottotoimistoon Valtakatu 21, Kuusankoski.

13.12. Hän on syntynyt Kuusankoskella. Työskentelynsä hän aloitti yhtiössä vuonna 1948 rakennusosastolla. Rakennusmestarina hän on toiminut erilaisissa tehtävissä vuodesta 1956 lähtien. Kymintehtaan Tehdaspalokunnan toiminnassa hän on ollut mukana noin 29 vuoden ajan ja tästä ajasta palomestarina vuodesta 1969 lähtien. Kunnalliseen toimintaan hän on ottanut osaa toimimalla mm. Kuusaaan lukion vanhempainneuvostossa ja väestönsuojelulautakunnassa. Järjestötoiminnasta mainittakoon, että hän on tällä hetkellä Kuusaaan Pallon ja Kymenlaakson Palopäälysteyshdistyksen varapuheenjohtaja sekä Kymintehtaan TPK:n puheenjohtaja. Lisäksi hän on ollut mukana mm. Kuusankosken Vedon, Rakennusmestariyhdistyksen ja Kymintehtaan Mestarikerhon toiminnassa. Palokunnan kilpailutoimintaan hän on ottanut osaa 16 vuotta, mistä ajasta 9 vuotta kilpailuyksikön johtajana. Aktiivisesta väestönsuojelusta ja palokuntatyöstä hänelle on myönnetty mm. Väestönsuojelun II-luokan ansiomitali, Suomen Palotorjuntaliiton ja Suomen Palopäälysteyshdistyksen ansiomitali. Vapaa-aikaansa hän viettää bridgen, palloilun, retkeilyn ja mökkeilyn merkeissä. Sotilasarvoltaan hän on reservin luutnantti.

Soinlahti

Sitoja Erkki Kauppinen lautatarhalta täyttää 50 vuotta 6.12. Hän on syntynyt Vieremässä. Yhtiön palvelukseen pohjantekijäksi lautatarhalle hän tuli vuonna 1963. Nykyisessä tehtävässään hän on ollut vuodesta 1979 lähtien.

Kalevan Rastia, Karkkilan Poikia, Heinolan Iskua, Kuusankosken Urheiluseuraa ja Kouvolan Rastia, joka on hänen nykyinen seurasensa. Kilpaurheilun ohella hän hoitaa myös valmentajan tehtäviä. Vuodesta 1980 lähtien hän on toiminut SVUL:n Kymenlaakson piirin koulutusvaliokunnan puheenjohtajana ja piirihoitokunnan jäsenenä. Tätä ennen hän oli vuosina 1968—1969 Uudenmaan piirin ampumahiihtojaoston puheenjohtajana ja Suomen Ampumahiihtoliiton johtokunnan jäsen. Vuosina 1977—1979 hän toimi SVUL:in Kymenlaakson piirin yleisurheilujohtajana ja ResUL:n hallituksen jäsenenä. Hän toimii myös kouluttajana SVUL:n Kymenlaakson piirin valmennuskursseilla.

Reservin aliupseerina hän on ollut mukana vapaaehtoisessa maanpuolustustyössä vuodesta 1958 lähtien toimimalla yhdistys-, piiri- ja liittotasolla. Tällä hetkellä hän on Kymenlaakson piirin KSUE:n puheenjohtaja ja ResUL:n hallituksen jäsen. Reserviläisurheiluissa hän on saavuttanut lukuisia piirinmestaruuksia ja Liiton mestaruuskilpailuista neljä henkilökohtaista mestaruutta ja useita joukkuemestaruuksia.

Purkaja Veikko Junnola kuljetusosastolta täyttää 50 vuotta 10.12.

Rakennusmestari Kauko Haimi Kymin rakennusosastolta täyttää 50 vuotta



Kaarlo Timonen

Aarno Teittinen

Kauko Haimi

30.11. Hän on syntynyt Tuupovaarassa. Hän aloitti työskentelynsä yhtiössä vuonna 1948 Voikkaan paperitehtaalla. Vuonna 1955 hän tuli Teknillisen koulun käytyään vuoromestariksi Kymmin paperitehtaalle. Arkkisalin ylimestariksi hän siirtyi vuonna 1973. Kuusankosken Teknisten yhdysmiehenä hän toimi vuosina 1962—1969 ja hän oli myös aikoinaan Toimihenkilöiden Eläkekassan hallituksen varapuheenjohtaja. Suomen Yhdyspankin Kuusankosken konttorin valvojana hän on toiminut jo 10 vuoden ajan. Kuntoliikunta, lukeminen ja mökkeilyä kuuluvat osana hänen vapaa-aikaansa. Yhtiöläisurheilussa hän on aktiivisesti ollut mukana vuodesta 1947 lähtien. Merkkipäivänään hän on matkoilla.

Konttoripalvelun päällikkö Kalevi Rätty hallinto-osastolta täyttää 50 vuotta 5.12. Hän on syntynyt Enossa. Hän tuli yhtiön Karkkilan tehtaan lasutusosaston päälliköksi vuonna 1963. Sieltä hän siirtyi Heinolan tehtaan tilauskeskuksen päälliköksi vuonna 1970. Kuusankoskelle nykyiseen toimeensa hän tuli vuonna 1975.

Hänen vapaa-aikansa kuuluu erityisesti suunnistuksen parissa, mutta myös hiihto ja ampumahiihto ovat hänen edustuslajejaan. Hän aloitti urheilun Enon Kisa-Pojissa ja on tämän jälkeen edustanut mm. Nurmeksien Seppöjä, Joensuun Katajia,

Kuusaalaisille

Avustuskassa tiedottaa

Avustuskassan varsinainen kassankokous pidetään to 26.11. klo 18 Yksyissä. Kokouksessa käsitellään: 1) Kassan sääntöjen 37 §:ssä mainitut marraskuun varsinaiselle kassankokoukselle kuuluvat asiat, 2) Hallituksen esitys kassan sääntöjen 13, 15, 18, 19 ja 25 §:ien muuttamiseksi (hieronnasta ja hammasproteesikorvauksen tarkennus, lisäpäivärahan muutos SOVE-ratkaisun johdosta, äitiysrahan muutos SOVE-ratkaisuun liittyneiden SVL:n muutosten johdosta, hautausavustuksen korotus ja etuuskien hakemista koskevien määräysten ajan tasalle saattaminen) sekä 3) Jäsen Simonsen aloite 13.10.1981 koskien eroavustuksen ottamista kassan sääntöihin.

Sääntömuutosesitys on nähtävänä avustuskassan toimistossa toimiston aukioloaikana.

Avustusten maksussa esiintulleiden muutamiin virheidensä johdosta kehoitetaan jäseniä merkitsemään korvaushakemuksen tai lukuittuun pankkiyhteystietoon (pankin ja tilin numero) varsinakin tapauksissa, joissa jäsen äskettäin on vaihtanut palkkapankkia.

Auta lähimmäistä - luovuta verta

SPR:n verenluovutustilaisuus perjantaina 4.12. Kuusaalla Toimelassa klo 10.30—17 ja Voikkaan seuratalossa klo 11—17.

Naisten kerhotoiminta

Akanat. Kerhoilta Toimelassa ke 25.11. klo 19. Rva Elli Suutari kertoo orkideiden kasvatuksesta ja esittää dioja. Pikkujoulu on ke 9.12. klo 19. Nimetön paketti ja tonttulakki mukaan.

Vilhelmiinat. Pikkujoulu Voikkaan seuratalossa to 10.12. klo 19.

Ykköset. Pikkujoulu Toimelassa to 3.12. klo 17.

Kakkoset. Kerhoilta Toimelassa to 26.11. klo 19. Emäntävuorossa Kielot. Pikkujoulu to 10.12. klo 19.

Jäätymisvauriot asunnoissa estettävä

Pakkaskauden jälleen hestyessä toivotaan asukkaiden yhtiön asunnoissa kiinnittävän huomiota jäätymisvaurioiden estämiseen. Kellaritilojen ovet, ikkunat ja ilmanvaihtokanavat on suljettava huolellisesti. Lämmityslaitteet WC-tiloissa on pidettävä toiminnassa. Liiallista tuuletusta on vältettävä. Ikkunoiden ja ovien tiivistäminen vähentää lämmityskustannuksia. Vesijohtoveden juoksuttaminen hanojen jatkuvasti aukkipitämällä ei ole suositeltava keino jäätymisen torjuntaan. Asukkaana ollessa matkalla tai pitkään poissa on jonkun huolehdittava lämmityksestä ja sen silmälläpidosta.

Asukkaan muuttaessa pois asunnosta hänen on huolehdittava siitä, ettei jäätymisvaurioita pääse syntyneen. Vastuu asunnosta säilyy asukkaalle siihen asti, kun avaimet on luovutettu sosiaaliosastolle. Vesijohtolisten asuntojen avaimet on toimitettava sosiaaliosastolle jo aamupäivällä, jotta tilapäislämmitys voidaan järjestää vielä saman päivän aikana.

Star-stipendi haettavana

Star Paper Limitedin hallituksen perustama Star-stipendi julistetaan haettavaksi vuodeksi 1982. Sääntöjen mukaan Star ottaa toukokuussa valitun yhden Kuusankosken tehtäillä työskentelevän naispuolisen konttoritoimihenkilön. Stipendi antaa mahdollisuuden kolmen kuukauden harjoittelujaksoon. Stipendiin sisältyvät vapaa matka, ylläpito bed and breakfast-periaatteella sekä taskuraha. Stipendiin liittyvät käytännön järjestelyt hoitaa Kuusankoskella Paperin hallintopäällikkö Reijo Kojjärvi. Stipendin sääntöjä ja hakemuslomakkeita on saatavana Paperin hallinto-osastolta keskuskonttorista rva Sirkka-Liisa Sommarbergiltä puh. (40)2223. Hakemukset on 10.12.1981 mennessä toimitettava hallintopäällikkö Reijo Kojjärvelle.

Merkkipäiviä

Kuusankoski

Massankäsittelijä Pauli Hanski Voikkaan paperitehtaalla täyttää 60 vuotta 24.11. Hän on syntynyt Jääskessä. Yhtiön palvelukseen hän tuli vuonna 1950 Kymin rakennusosastolle. Voikkaan paperitehtaalla hän on ollut vuodesta 1951 lähtien ja nykyisessä tehtävässään vuodesta 1958 lähtien.

Rakennusmestari Kaarlo Timonen rakennusosastolta täyttää 60 vuotta 28.11. Hän on syntynyt Harlussa. Hän aloitti yhtiön palveluksessa rakennustyöntekijänä vuonna 1945. Nykyiseen toimeensa hänet nimitettiin vuonna 1949. Kuusankosken seurakunnan kirkkovaltuustossa hän toimi vuosina 1964—1971 ja seurakunnan kiinteän ja irtaimen omaisuuden tarkastajana vuosina 1965—1974.

Järjestötoimintaan hän on ottanut osaa mm. Kuusankosken Urheiluseuran jäsenenä vuodesta 1946 lähtien. Seuran hallituksessa hän oli vuosina 1949—1950.

Pohjois-Kymen Rakennusmestariyhdistyksen johtokunnan jäsenenä hän toimi 19 vuotta. Kuusankosken Reservin Upseerikerhon toiminnassa hän on ollut mukana vuodesta 1946 lähtien. Kuntourheilu kuuluu osana vapaa-ajanviettoon.

Ylimestari Aarno Teittinen Kymin paperitehtaan arkkisalista täyttää 50 vuotta

UutisKymi

Päätoimittaja Reijo Virta puh. 2168 (suora 951-402 168)

Toimitussihteeri Heli Kyllönen puh. 2169 (suora 951-402 169)

Toimituksen sihteeri Irma Riihinen puh. 2173 (suora 951-402 173)

Valokuvaaja Tuomo Pitkänen puh. 951-45 068

Paperi: Kymin paperitehtaan Goldstar matta 90 g/m² ISSN 0358-416X

Toimitus Kymi Kymmene Oy Tiedotusosasto Niementie 13 45700 Kuusankoski Puh.vaihde 951-402 111

Kirjapaino Kymi Kymmene Paperi Kouvolan kirjapaino Valtakatu 28 45100 Kouvola 10 Puh.vaihde 951-11 551

Lehden seuraava numero ilmestyy 21.12. Aineiston on oltava toimitussihteerillä viimeistään keskiviikkona 2.12. klo 16.30.

Telineitä tarvitaan entistä vähemmän

Tunkit ja nosturit rakennustyön apuna

Uuden hienopaperikoneen konehallin rakennustöiden lisäksi on Kymiyhtiön Kuusankosken tehtaila käynnissä muitakin merkittäviä rakennusprojekteja. Kuusanniemen alueella rakennetaan putkistoja ja säiliöitä massan, höyryn ym. toimittamiseksi PK 8:lle sen käynnistyessä, Voikkaalla uusitaan mm. rejektinkäsittely.

Hiomon rejektinkäsittelyn uusinta Voikkaalla on jo ehtinyt loppusuoralle. Varsinaiset rejektin jauhimet syöttöruuveineen on asennettu paikoilleen. Saostaja ja tarvittavat uudet säiliöt ovat valmiina ja putkiston veto on loppuvaiheessa. Uudet rejektinkäsittelylaitteet korvaavat Voikkaan paperitehtaalla pullonkaulana olleen liian pienen ja vanhanaikaisen laitteiston. Rejeki on massan lajittelussa hiomolla ja neljällä paperikoneella sihteihin jäävä karkea, tikuista ym. isommista osista koostuva jae. Rejeki saostetaan saos-

timella, jauhetaan hienomaksi, lajitellaan ja johdetaan uudelleen paperin valmistukseen. Saostajan jauhimet ja syöttöruuvit on asentanut laitteet toimittanut Sunds Defibrator Ab. Laitoksen rakennustöistä on vastannut Rakennusliike Potinkara, teräsrakenteista KRP-Rakenne ja putkitöistä Kalmeri Oy. Centrisort-lajittelija on asennettu Kymiyhtiön omana työnä. Investoinnin arvo on noin 17 milj. markkaa. Parhaimmillaan rejektinkäsittelyn uusinta työllisti noin 60 henkilöä.

Säiliöt rakennetaan ylhäältä alaspäin

PK 8 tulee keväällä 1983 käynnistyessään tarvitsemaan runsaasti sellu- ym. massoja. Sitä varten rakennetaan Kuusanniemen tehdasalueella parhaillaan kolme massasäiliötä: kuitulinjan päätyyn 2500 kuutiometrin mäntymassatornia, massaosaston yhteyteen niin ikään 2500 kuutiometrin koivumassatornia sekä itse PK 8:lle 2000 kuutiometrin hylkymassatornia. Kuitulinjan mäntytorni valmistuu ensi vuoden maaliskuuhun mennessä, koivumassatorni elokuussa ja hylkymassatorni kesäkuussa samana vuonna. Massatornit rakennetaan uudella menetelmällä. Asennusvalvoja Valo Tunttusen mukaan menetelmää ei aiemmin ole käytetty Suo-

messa massatorneja pystytettäessä. Menetelmässä säiliön seinälevyt hitsataan paikalleen maanpinnan tasolla osina. Sen jälkeen jo valmiiksi saatua säiliön osaa nostetaan yhden levysarjan verran ylös tunkkien avulla. Säiliön nostamiseen tarvitaan 11 tunkkia. Jokaisen tunkin nostokyky on 12 tonnia. Kerrallaan säiliötä pystytään nostamaan 2,5 metrin verran. Valo Tunttunen toteaa menetelmällä saavutettavan säästöjä kustannuksissa, sillä normaalisti säiliön rakentamiseen liittyviä rakennustelineitä ei tarvita lainkaan. Menetelmä on myös turvallinen, koska hitsaus voidaan suorittaa maanpinnan tasolla. Säiliötä kohden tarvitaan menetelmällä rakennustyövoimaa kuusi henkilöä. Koska työtä tehdään maan-

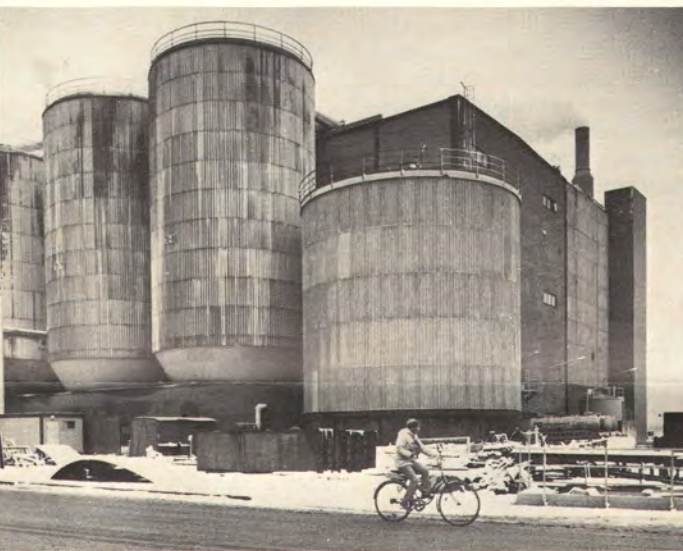
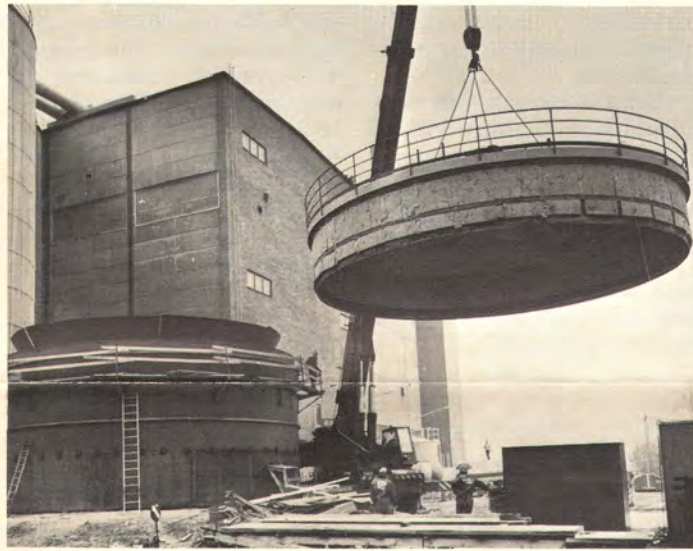


Rejekttilaitos (ylh.) on rakennettu entisen PK 14:n massaosaston kohdalle, mutta lähes 20 metrin korkeudelle. Kuvassa meillä saostajan rummun nosto. Rumpu on halkaisijaltaan 3,5 metrin ja 4,5 metriä pitkä. Se nostettiin 25 metrin korkeuteen.

Massatornin rakentaminen alkuvaiheessaan. Torniin on hitsattu kaksi levysarjaa, joiden sisällä näkyvissä kartiomainen säiliön pohja. Nosturin vaijerin päässä säiliön yläosa. Kuvassa maassa oleva osa säiliötä kohotetaan tunkeilla levysarjan verran ylöspäin.

Säiliön rakentaminen on edistynyt, mutta vielä tarvitaan muutama kerros ennen kuin massatorni on muiden säiliöiden korkeinen (kuva vas.).

pinnalla, on hitsauksessa mahdollista käyttää hyväksi automaattia. Jatkuvalla lan-kasytöllä varustettu hitsausautomaatti nopeuttaa työtä huomattavasti. Säiliöt urakoi AP:n Konepaja Tampereelta, eristystyöt tekee Kokkolan Lämpöeristäjät.



Kymi ja Valmet yhteistyössä

Liimapuristinkokeita tehdään Kuusanniemessä

Kymiyhtiö ja Valmet kehittävät yhteistyössä hienopaperikoneen liimapuristinta. Entisiin kuitupakkausosaston tiloihin Kuusanniemeen on rakennettu kapearatainen laitteisto koeajoja varten. Tarkoituksena on mm. löytää Kuusanniemeen rakennettavaan PK 8:aan sopiva liimapuristinratkaisu.

"Liimapuristimesta on tullut modernin hienopaperikoneen tuotannon pullonkaula koneiden nopeuden ja paperiradan leveyden kasvamisen sekä nousseen tuhkapitoisuuden vuoksi. Nämä syyt ovat aiheuttaneet sen, että paperin ajettavuus perinteisen liimapuristimen lävitse on heikentynyt", sanoo PK 8:n paperikoneprojektin vetäjä, dipl.ins. Boris Sundholm. Sundholm kertoo kehittytyssä olleen alunperin mukana myös ruotsalaisen KMW-yhtiön. Viime vuodesta lähtien työtä on jatkettu kahden Valmetin kanssa. Nyt tutkittavan puristinmenetelmän idean esitti ensimmäisenä käyttöpäällikkö Pekka Holm Voikkaan paperitehtaalta. Valmetin hyväksytyä uu-

den menetelmän kehittelyn pohjaksi se rakensi 0,5 metriä leveän koepuristimen. Aluksi laitetta käytettiin Keskuslaboratorion tiloissa Espoossa. Kuluvan vuoden kesällä koepuristin siirrettiin nykyisiin tiloihin siellä valmiina olleen pulperin yhteyteen. "Kokeilemme pintaliimausta ilman paperin kuivausta, joten voimme tutkia ajettavuutta, mutta emme liioin paperiominaisuuksia", sanoo Sundholm. "Alkuvaikeuksien jälkeen olemme nyt onnistuneet ajamaan sekä Voikkaan ohuita puupitoisia laatuja että PK 7:n eri laatuja lupaavasti puristimen lävitse. Ajettavuus on todettu hyväksi niinkin korkeassa nopeudessa kuin 1000 m/min." PK 8:n osalta liimapuris-

timen hankkimisesta päätetään ensi vuoden keväällä, sen jälkeen kun on saatu tarkempia tietoja puristimen toiminnasta käytännössä. Näitä kokeita tehdään Nordland Paperin tehtaalla Saksassa. Koeajot Kuusanniemessä on viety läpi Kymin paperitehtaan ja tutkimusosaston sekä Valmetin yhteistyönä. Myös Raision Tehtaat on osallistunut kehitystyöhön asettamalla käyttöön sekä tarkkelyksen keittolaitteistoja että henkilöresursseja. Pintaliimauksella lisätään paperin pinnan lujutta. Käyttämällä tarkkelyksen lisäksi erilaisia lisäaineita voidaan moniin paperin ominaisuuksiin vaikuttaa. Normaalisti paperin molemmat puolet pintaliimataan samanaikaisesti kahden telan välissä. Uudella menetelmällä pyritään paperin pintaliimaus suorittamaan eri puolilla eri aikaan, mikä myös mahdollistaisi erilaisen pintaliiman käytön paperin ylä- ja viirapuolella.

Sellun näkymiä selviteltiin toimitusjohtaja Castrénille

Henkilöstöasiat, tuotantotilanne ja tuotantonäkymät, sellun taloudellinen tilanne ja uudishankinnat olivat aamupäivän ohjelman aiheina toimitusjohtaja Fredrik Castrénin käydessä perjantaina 13.11. Kuusanniemen sellutehtaalla. Tuotantonäkymiä käsiteltiin kuitupuolen, talteenoton ja kunnossapidon kanalta. Taloudellista tilannetta valaistiin budjettien, sel-

lunhintojen, varastotilanteen ja sellutaseen avulla. Asioiden käsittely vei aikaa niin paljon, että purusellulinjalle kohdistunut tehdaskierros jouduttiin tekemään rivakasti. Iltapäivän ohjelmassa oli lyhyen ja pitkän tähtäimen suunnitelmien sekä ylläpitoinvestointien esittelyt, selviteltiin mm. mitä vaikutuksia vanhojen tuotantolinjojen erilaisilla saneeraus- ja

uusintatoimenpiteillä olisi. Ympäristönsuojelua koskevan esityksen jälkeen tarkastuskäynti päättyi yleiskeskusteluun. Kuusanniemen sellutehtaalla käynti oli yksi osa vuorineuvos Castrénin vuosittain eri tuotantolaitoksiin tekemää kierrosta. Loka-kuussa toimitusjohtaja Castrénin käynnin kohteena oli Hallan saha.



Kuvat tehdaskierrokselta. Vas. kuvassa suunnittelija Rauni Pulkkinen, toimitusjohtaja Fredrik Castrén, pääluottamusmiehi Jaakko Puranen ja työsuojeluvaltuutetun varamies Matti Järvinen purusellulinjalla. Oik. kuvassa vuoromestari Sulo Wiik ja selluvalmistaja Henry Heimonen linjan ohjauspaneelin ääressä. Matti Järvisen mielestä turvallisuusasiat ovat purusellulinjalla kunnossa, Jaakko Purasella puolestaan ei ollut valitettavaa linjan palkka- ym. neuvotteluista.